

3. Travniki so se vsled suše popolnoma posušili in bi ne mogli dati več potrebnih krmil, ako bi se prepuščali sami sebi. Vlada naj po znižanih cenah da kmetu na razpolago potrebna semena za travnike in umetna gnojila.

Da se torej obvarujemo pred grozečo nesrečo lakote, je dolžnost države, da izvrši zgoraj označene predloge ter da stori vse, da se kmetijski stan kot edina opora države ohrani krepak. Saj je kmetijski stan vir, iz katerega črpajo mesta, in če se ta vir posuši, bi bila s tem prizadeta in uničena vsa država.

C. kr. vlada se poziva, da ukrene čimprej vse potrebno za okrepitev kmečkega stanu. Ta predlog se naj brez prvega čitanja odkaze in izroči gospodarskemu odseku.

Naši poslanci so stavili v državnem zboru še več važnih gospodarskih predlogov in interpelacij. Poslanec Roškar s tovariši je zahteval v svoji interpelaciji, naj se kmetom, ki so trpeli škodo po uimah, podeli podpora, odpišejo se jim davki in preskrbijo živila. Poljski pridelki se naj pošteno in vestno, a ne po stari navadi samo površno precejeno, da kmet ne bo oškodovan. Poslanec dr. Verstovšek je stavil predlog zavoljo škode, povzročene vsled povodnji v Bistriški dolini v slovenjegraškem okraju; nadalje, da se popravi most med Muto in Vuzenico; predlagal je tudi, naj država z deželo sezida cesto, katero je neurje razdrlo lansko leto med Muto in Soboto. Interpeliral je tudi notranjega ministra radi čudnih razmer pri namestitvi v Gradcu in raznih okrajnih glavarstvih. Pritožil se je zlasti radi tega, ker ne rešujejo uradi raznih važnih vlog; nadalje je interpeliral ministra za ljudsko prehrano radi pokvarjenih živil na Štajerskem. Namestništvo je namreč dobilo dva vagona fižola in dva vagona graha z Ogrskega; vlačili pa so jih po železnicah tako dolgo, da se je pokvarilo vse skupaj. Poslanec Brenčič interpelira domobranskega ministra radi oprostitev mladih ljudi po trgih in mestih Spodnjega Štajerija. Zahteval je, naj se kmete v isti meri oprošča, kakor mešane ligovalce, agente in prekupce ter glodalne živali.

Dne 1. julija so naši poslanci dr. Korošec, dr. Jankovič, Roškar, Pišek, Brenčič in drugi posredovali pri vodji poljedelskega ministrstva ter so se tam pritožili radi organizacije rekviriranja in oddaje sena, zavoljo prenikanih cen za kmetijske pridelke, nasilnega postopanja pri rekviziciji mleka in drugih živil, radi surovega postopanja nekaterih uradnikov napram kmetom in zavoljo se mnogo drugih važnih zadev. Poslanci so dobili povsem zadovoljiv odgovor.

V seji dne 6. julija je poslanec Brenčič najprej slovensko potem pa nemško opisoval, kako težko prenašajo slovenski kmetje grozote triletne

vojske in kako vsi ječimo pod težo pomanjkanja. Govornik je ostro bičal način, kako se rekvirirajo razni kmetijski pridelki in živina, opisoval je, da so za ta rekviriranja nastavljeni večinoma sami večinoma kmetu neprijazni ljudje. Pri vseh teh ljudeh je edina strokovna sposobnost ta, da so nemškutarji in nemško-nacionalnega mišljenja. Poslanec je naštel še celo vrsto pritožb o neprimeren postopanju s kmetiskim prebivalstvom. Za svoja izvajanja je žel opravičeno zahvalo.

Naše žrtve za domovino.

Iz Št. Janza na Dravskem polju se nam piše, da je dne 10. junija daroval svoje mlado življenje na oltar domovine 23letni Avgust Kürbus. Boril se je na italijanskem bojišču. Bil je zaveden mladenič. Kot kmetijski sin je bil zelo delaven.

Z bojišča je došla žalostna vest, da je padel dne 26. maja na soški fronti v boju za cesarja in domovino desetenik in posestniški sin Karel Šlamberger iz Pobrežja pri Mariboru v starosti 22 let. Zadel ga je sovražna granata. Padli junak je bil odlikovan s srebrno hrabrostno kolajno. Bil je pri vseh zelo priljubljen, kar spričuje pismo stotniškega poveljnika, katerega je pisal staršem. Padli junak je bil tih, miroljuben in pobožen mladenič. Spavaj mirno v slovenski zemlji, na svidenje nad zvezdami!

Dne 28. junija zjutraj je na goriškem bojišču padel praporščak Ivan Umek, iz Pišec, brat č. g. Mihaela Umek, vojnega kurata v Mariboru. Iz pisma, ki ga je pisal praporščak Babusek, je razvidno, da je zadel drobec ročne granate Umeka v trenutku, ko je na čelu svojega voja napadal. Zadel je bil v pljuča in čeljust. Rana ni bila nevarna. Na obvezovališču je kazal še precej moči, a kmalu nato so začele pojemat in mirno je izdihnil svojo dušo. Padli junak je bil pri moštvo in častnikih zelo priljubljen. Pred vojsko je bil znanstvenec-šestostolac mariborske gimnazije. Umekovi roditelji so se odpravili na bojišče.

Mariborska knjižnica št. 111 je kupila se je zopet za eno število pomagal. Grozovita vojska je zahtevala zopet mlado žrtv. Jakob Šoster prostovoljni strelec, 2. stotnije, 4. bataljona, je padel na italijanskem bojišču, blizu Sv. Ivana, dne 26. maja. Laška granata mu je priletela v glavo in mu jo odtrgala. Dve uri pred smrtjo je rekel piscu teh vrstic: Jaz ne bom živ ven prišel. — Lovro Kos.

Poroča se nam, da je po noči dne 12. aprila t. l. na laškem bojišču padel junaške smrti Martin Lah, doma iz Slapinec pri Sv. Jurju ob Ščavnici. Bil je vrl, izobražen fant, star 19 let,

kruti so pa utrjeni posedli po snegu. Marsikateri se je preselil ono noč v gotovo toplejše prostore družega sveta. Mnogim so zmrznile noge, da bodo celo življenje berači. Da, zares žalosten je bil družega jutra pogled na nas, ko nas je obsnila meglena zimska zora in je bil vsakdo prepričan: če mi je prizanesel smrtni angel nocoj, me gotovo objame prihodnja noč. Zjutraj smo se lažje ogreli, ker se je v jutranji megli vsaj nekoliko videlo in smo lahko zakurili ognje. Čepeli smo v snegu in budali nemo molče v plamene ves drugi dan do večera. Ko se je začelo v onih hribih v drugi večeriti, je sklenil naš brigadir nastaniti svojo brigado v bližnji vasi, sicer bi mu pobrila na smrt druga noč na prostem še tako jekleno utrjeno vojaštvo. Kako uro hoda s hriba navzdol preko grabe in malo navzgor v drugi manjši hrib se razteza po grebenu dolga slovaška vas. Čistohrb po imenu. Po tem izvanredno na dolgo razpotegnjenem selu smo se porazlezi, vsak si je poiskal kak kotiček, da bi si pogrel vsled mraza utrpel ude.

(Dalje prihodnjé.)

„Ovratnica“ Matere Božje.

K nekemu misijonarju v Afriki pride nekoč star zamorski glavar, želeč z njim govoriti o neki zelo važni zadevi. Duhovnik ga ljubeznjivo sprejme in razvije se med njima sledeči pogovor.

»No prijatelj, kaj te je privedlo danes k meni?»

»Želim neko reč, a se ne znam izraziti, je ne znam imenovati.«

»Čemu jo rabiš?»

»Imel bi jo rad okrog vratu.«

»Želiš torej križca?»

»Ne.«

»Varstva zoper kače?« (Svetinjico sv. Benedikta.)

»Ne.«

»Devico Marijo?« (Čudodelno svetinjo.)

»Tudi ne.«

»Torej kaj hočeš? Morda rožni venec?»

»Ne.«

»Tedaj pa ne uganem, ljubi mož.«

»Pač, pač, dobro poznate ono reč, ki jo pogosto dajete kristjanom, je na obe strani...«

»Še vedno te ne razumem.«

»Je pač tak — tako — taka le ovratnica Matere Božje.«

Sedaj šele se je misijonarju razsvetilo. Dal je dobremu zamorcu skapulirj Naše ljube Gospe Karmelske, ker tega je mož tako srčno želel.

Kakor ta glavar, prosi večina krščanskih zamorcev svoje misijonarje Marijinega skapulirja, želeč ga nositi v zaupanju in ljubezni do svoje nebeške Matere. In kako težko de misijonarju, da ne more vsem ustreči, kajti kje vzeti toliko skapulirjev?

Ne bi li hotel kedo blagih čitateljev ali čitateljic z nabavo skapulirjev pospeševati češčenje Matere Božje med zamorci? Kdor želi napraviti vsaj 50 skapulirjev, naj piše družbi sv. Petra Klaverja za afrik. misijone v Ljubljani. Pred škofijo št. 8, nakar mu ista pošlje na platno tiskane podobice Karmelske Matere Božje in ob enem prevzame pošiljatev skapulirjev afrikanskim misijonarjem.

mirnega značaja ter ud tukajšnje mlad. Marijine družbe.

Razne politične vesti.

V seji državne zbornice v sredo in v petek preteklega tedna se je vršila razprava glede odprave izjemnih sodišč za nevojaško prebivalstvo in da se zopet uvedejo porotna sodišča. Zbornica je enoglasno sprejela predlogo, da se cesarske naredbe z odpravi porotnih sodišč in o podrejenju nevojaškega prebivalstva pod vojaška sodišča ne potrdijo. Vlada je že izdala naredbo, da so zopet upostavljena porotna sodišča in da se razveljavljajo odredbe, po katerih so povsod vojaška sodišča sodila nevojaško prebivalstvo. Ker v četrtek ni bilo zbornične seje, je zborovalo več odsekov, kot justični, ustavni, finančni, poljedelski, proračunski in odseki za socialno zavarovanje, za državne uslužbenice, katerim se naj zvišajo draginjske doklade in odsek za ljudsko prehrano. V ustavnem odseku se je vršila razprava v preustroju avstrijske ustave. V ta namen bi se naj ustvaril državni svet, ki bi bil sestavljen iz 20—25 članov in bi sestojal iz politikov, članov obeh zbornic, zastopnikov znanosti, industrije in kmetijstva. Nemci, pa tudi Slovani se izrekajo večinoma zoper ustanovitev državnega sveta. V petkovi seji se je tudi vršila razprava o ljudski prehrani. V tej seji je med drugimi tudi govoril minister za ljudsko prehrano pl. Höfer, ki je naglašal, da je bila vsled nepovoljne lanske letine prehrana prebivalstva zelo otežkočena. Vlada si bo po možnosti prizadevala, da kolikor le mogoče omeji, oziroma zmanjša rekviriranje klavne živine. V tej seji je izmed slovenskih poslancev govoril poslanec Brenčič. V torkovi seji, dne 10. julija se je pa zbornica bavila s takozvanim pooblastilnim zakonom, ali s pooblastenjem na vladne odredbe na gospodarskem polju za časa vojske. V ti seji je obširno in prav lepo govoril vodja poljedelskega ministrstva vitez Erti, ki je prav hvalež kmetijski stan, rekod: »Za tretje leto se kmetijski stan trudi, da nam s svojim delom omogoči vstrajanje. Vedno težavnejše je držati zemlje plodno. Vedno trše je delo onih, ki so ostali doma, ki imajo svojce na bojišču, delo žen, otrok in starčkov; njih delo je občudovanja vredno. Človek bi pokleknil, če tolikokrat sliši, kar v tej dobi, v tem trdem času storijo naše vrle kmetijske žene s trdim delom, s požrtvovalnostjo in z odpovedjo. Kljub vsem težkočam, kljub sovražnemu, ki prihaja ali od nevedne ali zlobne strani, vstrajajo tam zunaj kmetje in izpolnjujejo svojo dolžnost napram državi in domovini. Te sadove dela, ki se jih često označuje kot vojne dobičke, to razbremenjevanje zemljiških knjig poznamo v poljedelskem ministrstvu in vemo prav dobro, da so to dobički za odplačevanje dolgov, da to niso sadovi, ki zorijo na drevju, ampak da se s tem oddaje glavica sama, da se mora žrtvovati imetje samo ter da bomo morali po vojski storiti vse potrebno, da ne bo zopet vse polno novih vknjiževanj. Zbornica je z večino glasov sprejela zakonsko predlogo. Ob koncu seje je poslanec dr. Benkovič stavil predlog zaradi škode, katero je potres povzročil v brežiškem okraju.

V Avstriji stojimo skorogotovo pred velikimi političnimi spremembami. Vedno bolj se množijo glasovi, da se delajo načrti za samoupravo narodov. Imamo opravičeno upanje, da bo tudi nam Jugoslovanom kmalu izšlo solnce svobode in enakopravnosti.

Hrvatski sabor se sestane danes, dne 12. julija. V razpravo pride finančna nagodba z Ogrsko in predlog pravašev za uvedbo splošne, enake in tajne volilne pravice.

V Nemčiji se pripravlja velik notranji preobrat. Dosedaj Nemčija še ni imela vlade, ki bi bila sestavljena iz večine državnega zbora, temveč cesar je imenoval državnega kancelarja, ki je bil gospodar v vseh ministrstvih, kjer so mu bili kot pomagači podrejeni razni državni tajniki. V tem oziru je Nemčija daleč zaostala za evropskimi državami ter je bila precej podobna Rusiji. Sedaj pa je demokratični val, ki gre skozi Evropo, zgrabil tudi nemški parlament. Katoliški centum se je zvezal s socialnimi demokrati in z liberalci v politično zvezo, ki zahteva parlamentarno vladno, splošno in enako volilno pravico za Prusijo in ob-